

**M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination****Feb/Mar. -2021 (NEW COURSE)****FUNDAMENTAL CONCEPT OF EDU. RESEARCH (CORE/ELECTIVE)****Time: 1:30 Hours****Marks: 42****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

**(Section-1)**

- પ્રશ્ન.૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- (1) શૈક્ષણિક સંશોધનના લક્ષણો અને પ્રકારો સમજાવો.
  - (2) શૈક્ષણિક સંશોધન પ્રક્રિયાના નીચેના સોપાનો સમજાવો.  
(1)અભ્યાસના હેતુઓ (2) સંબંધિતસાહિત્યની સમીક્ષા (3) અંકશાસ્ત્રીય પૃથક્કરણ
  - (3) ચલ એટલે શું ? ચલના પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં આપો. (૦૮)
- (1) શિક્ષક માટે શૈક્ષણિક સંશોધનની ઉપયોગિતા જણાવો.
  - (2) શૈક્ષણિક સંશોધનના નૈતિક ધારા ધોરણોની ચર્ચા કરો.
  - (3) શૈક્ષણિક સંશોધનના નમૂના પસંદગી સોપાનની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
- પ્રશ્ન.૨(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૩)
- (1) શૈક્ષણિક સંશોધનની કોઈ એક જરૂરિયાત જણાવો.
  - (2) સંશોધન પ્રશ્ન એટલે શું ?
  - (3) શૈક્ષણિક સંશોધનનો અર્થ જણાવો.
  - (4) સંશોધન સમસ્યાની ઓળખ એટલે શું ?
  - (5) મૂલગત સંશોધનની કોઈ એક મર્યાદા જણાવો.

**(Section-2)**

- પ્રશ્ન.૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- (1) ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
  - (2) સંશોધન સમસ્યાની પસંદગી માટેના સ્ત્રોતો સમજાવો.
  - (3) સંશોધન દરખાસ્ત વિશે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૪(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 100 શબ્દોમાં આપો. (૦૮)
- (1) નમૂના પસંદગી ભૂલો વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
  - (2) સારા નમૂનાના લક્ષણો જણાવો.
  - (3) સારી સંશોધન સમસ્યાના લક્ષણો જણાવો.
- પ્રશ્ન.૪(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૩)
- (1) ઉત્કલ્પના એટલે શું ?
  - (2) બમણા નમૂના પસંદગી એટલે શું ?
  - (3) નિદર્શ એટલે શું ?
  - (4) નમૂના પસંદગીની કોઈ એક અગત્ય લખો.
  - (5) સંભાવ્ય નમૂના પસંદગીની કોઈ એક પ્રયુક્તિનું નામ લખો.

**ENGLISH VERSION**

(Section-1)

- Q.1 Give answer any one out of three from the following questions in about 750 words. (10)
- (1) Explain the characteristics and types of research.
  - (2) Explain the following steps of educational research process.
    - (1) Objectives of study (2) Review of related literature (3) Statistical analysis
  - (3) What is variable ? Explain the types of variable with illustration.
- Q.2(A) Give answer any two out of three from the following questions Each answer should be in about 100 words. (08)
- (1) Mention the importance of educational research for teachers.
  - (2) Discuss the ethical considerations of educational research.
  - (3) Explain the sampling step of educational research in brief.
- Q.2(B) Give answer any three out of five from the following questions in short (03)
- (1) Mention any one need of educational research.
  - (2) What is research question ?
  - (3) State the meaning of educational research.
  - (4) What is identifying the research problem ?
  - (5) State any one limitation of basic research.

(Section-2)

- Q.3 Give answer any one out of three from the following questions in about 750 words. (10)
- (1) Explain the types of hypothesis with illustration.
  - (2) Explain the sources for selection of research problem.
  - (3) Discuss the research proposal.
- Q.4(A) Give answer any two out of three from the following questions Each answer should be in about 100 words. (08)
- (1) Explain the errors of sampling in brief.
  - (2) State the characteristics of good sample.
  - (3) Mention the characteristics of good research problem.
- Q.4(B) Give answer any three out of five from the following questions in short (03)
- (1) What is hypothesis ?
  - (2) What is double sampling ?
  - (3) What is sample ?
  - (4) Mention any one importance of sampling.
  - (5) Write any one technique name of probability sampling.

\*\*\*\*\*